

INNSPILL TIL ARBEIDET MED BATTERISTRATEGI

Naturvernforbundet takker for muligheten og vil herved gi noen korte innspill til arbeidet med regjeringens batteristrategi, basert på blant annet utsendt kunnskapsgrunnlag og anbefalinger fra Prosess21 og samarbeidende instanser:

- EUs batteriregulering (forordning) må ligge til grunn for strategien, og det er viktig at den implementeres i Norge, slik anbefalingene i kunnskapsgrunnlaget også peker på.
- Batterifabrikk er energikrevende. Kunnskapsgrunnlaget antyder at tre fabrikk vil kreve 4–7 TWh strøm. Tilgangen på kraft vil være en begrensende faktor, sett i lys av natur- og klimakonsekvensene av kraftproduksjon. En grunnleggende forutsetning for ny satsing på energikrevende næringer må være at det lages en plan for energibruken, som setter opp kriterier for hvilke satsinger som bør prioriteres framfor andre, for eksempel gjennom en ny konsesjonsordning for kraftforbruk.
- Viktige kriterier for prioritering av strømmen bør være natur- og klimavennlighet og bidraget til omstilling av norsk økonomi vekk fra olje og gass.
- Vi merker oss at tabell 2 i kunnskapsgrunnlaget, som viser sysselsettings- og verdiskapingseffekter av ulike kraftkrevende satsinger. Batterifabrikk kommer godt ut her, sett i forhold til datasentre og hydrogenproduksjon. Dette er naturligvis relevant i arbeidet med å omstille norsk økonomi.
- Vi savner en fylldig omtale i kunnskapsgrunnlaget med tilhørende anbefalinger på hvordan tap av naturmangfold kan reduseres ved satsing på batteriproduksjon.
- Batteriproduksjon er avhengig av innsatsfaktorer med potensielt stort miljøfotavtrykk og tvilsomme forhold for arbeiderne. EUs batteriregulering er viktig her, og vi forventer at Norge satses på batteritypene som skårer best på miljø og bærekraft, og går i spissen internasjonalt med å stille strenge krav til hele verdikjeden.
- Eventuell satsing på utvinning av metaller og mineraler må kombineres med strenge krav om å minimere avfall mest mulig ved for eksempel valg av driftsform og gjenbruk av avgangsmasse. Det må være forbudt å bruke sjødeponi. Mineralutvinning på havbunnen må ikke skje før det er bevist at slik virksomhet kan skje uten tap av dyreliv, leveområder og naturens egne funksjoner. Satsing på gjenbruk og gjenvinning av batterier må bli en svært viktig del av strategien, for å kutte klimagassutslipp og redusere behovet for å utvinne metaller og mineraler.
- Det trengs en helhetlig, nasjonal plan for lokalisering av batterifabrikk, blant annet for å minimere tapet av naturmangfold og matjord og for å sikre effektiv energibruk. Kommunenes arealplanlegging strekker ikke til her, da nasjonale hensyn må tas, på tvers av kommuner og regioner. Miljødirektoratet og statsforvalteren bør være sentrale i arbeidet med en helhetlig plan.
- Primært bør batterifabrikk legges på arealer som allerede har et industrielt preg. Utfasing av petroleumssektoren vil kunne frigjøre arealer. Det er avgjørende at viktige natur- og friluftsområdet samt dyrka og dyrkbar jord skånes. Det samme gjelder viktige karbonlagre som myr og gammel skog, der nedbygging vil gi store klimagassutslipp.
- God energiutnyttelse må være et annet viktig kriterium når lokaliseringer vurderes og aktuelle steder plukkes ut. Vi kan ikke se at utnyttelse av overskuddsvarme (spillvarme) er omtalt i kunnskapsgrunnlaget eller anbefalingene. Det må stilles strenge krav til at overskuddsvarmen utnyttes. Lokalisering med tanke på å minimere strømtap i kraftnettet og utbygging av dette kan også være et relevant miljørelatert kriterium.